

prima instanță: N. Costin

Dosar nr.3rh-74/16

instanța de apel: A. Panov, T. Pelin, S. Arnaut

instanța de recurs: A. Cobăneanu, D. Mardari, V. Macinskaia

ÎNCHEIERE

27 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Ala Cobăneanu

examinând cererea de revizuire depusă de Ion Chitaru

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Chitaru împotriva Oficiului central de probațiune pe lângă Ministerul Justiției privind contestarea actelor administrative, repunerea în funcția publică, încasarea despăgubirilor pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă și repararea prejudiciului moral

împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 24 mai 2014 prin care s-a considerat inadmisibil recursul declarat de Ion Chitaru

a constatat

La 19 noiembrie 2012, Ion Chitaru a înaintat în instanța de judecată o acțiune împotriva Oficiului central de probațiune pe lângă Ministerul Justiției privind contestarea actelor administrative, repunerea în funcție publică, încasarea despăgubirilor pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a indicat că a activat în calitate de șef-interimar al Secției resocializare din cadrul Oficiului central de probațiune pe lângă Ministerul Justiției al RM.

Prin ordinul nr. 713-p din 29 octombrie 2012 i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de avertisment pentru faptul că la 06 septembrie 2012 în cadrul ședinței operative cu angajații aparatului central al Oficiului central de probațiune și unii șefi, adjuncți, ai Birourilor de probațiune, a luat cuvântul, menționând că în ultima perioadă este urmărit, persecutat, sancționat, presat și în urma acestor acțiuni „va intra într-un birou și va da cuiva cu scaunul în cap”, la ședință fiind prezenți Vladimir Grosu – vice ministrul Justiției și Igor Druță - Director General adjunct al Departamentului Instituțiilor Penitenciare.

Consideră reclamantul că ordinul în cauză este ilegal și posibil de a fi anulat din considerentul că expunerea punctului de vedere la o ședință colectivă și critica

adusă conducerii pentru admiterea unor ilegalități, nu poate fi considerată drept abatere disciplinară.

Sușține că conform ordinului nr. 730-p din 16 noiembrie 2012 au fost suspendate raporturile de muncă până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești, în legătură cu recunoașterea în calitate de bănuit în cauza penală nr. 2012928170, pornită în baza art. 177 Cod penal.

Reclamantul a menționat că ordinul în cauză este ilegal și necesită de a fi anulat din considerentul că a fost emis cu încălcarea prevederilor Codului muncii și a Codului de procedură penală.

A mai menționat că la 31 ianuarie 2013, prin ordinul nr. 75-p, ținându-se cont de existența unei sancțiuni disciplinare care nu a fost stinsă (aplicată prin ordinul nr. 713-p din 29 octombrie 2012), i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de mustrare aspră.

Astfel, reclamantul consideră că ordinul este ilegal și necesită a fi anulat deoarece, expedierea din numele Oficiului central de probațiune în adresa Ministerului Justiției a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative și a Programului cu privire la reintegrarea socială a persoanelor condamnate „Prosocial”, nefiind coordonate sau aprobate de către conducerea Oficiului central de probațiune, nu este o abatere disciplinară din considerentul că șeful Oficiului central de probațiune, Vladimir Popa, nu este cointeresat în modificarea și completarea legislației și că, ancheta de serviciu în privința lui, s-a efectuat cu încălcarea legislației în vigoare.

Indică că prin ordinul nr. 177-p din 04 martie 2013 emis de șeful Oficiului central de probațiune a fost destituit din funcția de șef interimar al Secției resocializare din cadrul Oficiului central de probațiune pe lângă Ministerul Justiției al RM, începând cu 06 martie 2013.

Reclamantul este de părerea că ordinul vizat este ilegal, fișele de evaluare au fost completate eronat, procentul de îndeplinire a obiectivelor și comentariile la fiecare obiectiv nu sunt corecte, fiind efectuată evaluarea nu în conformitate cu legislația în vigoare.

A mai specificat reclamantul că toate ordinele emise în privința sa sunt acțiunile de răzbunare a șefului Oficiului central de probațiune pe lângă Ministerul Justiției al RM, Vladimir Popa, pentru toate faptele de criticare a activității conducerii Oficiului central de probațiune și Ministerului Justiției al RM.

Solicită anularea ordinului nr. 713-p din 29 octombrie 2012 emis de șeful Oficiului central de probațiune, anularea ordinului nr. 730-p din 16 noiembrie 2012 emis de șeful Oficiului central de probațiune și încasarea din contul Oficiului central de probațiune a sumei de 25000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

La 08 februarie 2013, Ion Chitaru a înaintat o cerere prin care a solicitat citarea în instanța de judecată a lui Vladimir Popa, scutirea de plata taxei de stat, anularea ordinului nr. 75-p din 31 ianuarie 2013, prin care lui i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de mustrare aspră, încasarea prejudiciului moral în mărime de 50000 lei de la Vladimir Popa și din contul Oficiului central de probațiune – 50000 lei, iar în total în mărime de 100 000 lei.

Ulterior, la 11 martie 2013 Ion Chitaru a mai înaintat în instanța de judecată o acțiune prin care a solicitat citarea în instanța de judecată a lui Vladimir Popa,

scutirea de plata taxei de stat, anularea ordinului nr. 177-p din 04 martie 2013 emis de șeful Oficiului central de probațiune, repunerea în funcția publică, încasarea din contul Oficiului central de probațiune a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă în mărime 50000 lei din contul dlui Vladimir Popa și în mărime de 50000 lei din contul Oficiului central de probațiune, iar în total în mărime de 100000 lei

Prin încheierea Judecătoriai Grigoriopol din 04 aprilie 2013 toate pretențiile lui Ion Chitara, au fost conexe într-o singură procedură.

Prin hotărârea Judecătoriai Grigoriopol din 05 iulie 2013 a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de Ion Chitaru împotriva Oficiului central de probațiune pe lângă Ministerul Justiției cu privire la anularea actelor emise de șeful Oficiului central de probațiune pe lângă Ministerul Justiției, repunerea în funcție publică, încasarea din contul Oficiului central de probațiune pe lângă Ministerul Justiției a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă și recuperarea prejudiciului moral, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2013, apelul declarat de Ion Chitaru a fost respins, fiind menținută hotărârea Judecătoriai Grigoriopol din 05 iulie 2013.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 28 mai 2014 recursul depus de Ion Chitaru a declarat inadmisibil.

La 18 mai 2016 Ion Chitaru a depus cerere de revizuire, prin care a solicitat casarea încheierii Curții Supreme de Justiție din 28 mai 2014, rejudecarea recursului cu admiterea acestuia.

În motivarea cererii de revizuire a indicat că în urma examinării cauzei și emiterii unei hotărâri irevocabile pe cauza respectivă, Curtea Constituțională a Republicii Moldova a declarat neconstituțional art. 53 lit. c) din Legea nr. 158-XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

Respectiv, Curtea Constituțională a efectuat unele constatări care au relevanță atât pentru revizuirea încheierii Curții Supreme de Justiție din 28 mai 2014, cât și pentru examinarea cauzei în fond.

În principal Curtea Constituțională a statuat că la suspendarea raportului de serviciu, conducătorul instituției nu se pronunță asupra vinovăției sau nevinovăției funcționarului public și nici asupra răspunderii sale penale, acestea fiind chestiuni a căror soluționare intră în sfera de activitate a organelor judiciare.

În speță, șeful Oficiului central de probațiune pe lângă Ministerul Justiției, Vladimir Popa a depus sesizarea prin care a fost pornită cauza penală pe numele lui Ion Chitaru.

De asemenea, Șeful Oficiului central de probațiune pe lângă Ministerul Justiției, Vladimir Popa l-a suspendat pe Ion Chitaru din funcția de șef interimar al secției resocializare în cadrul aceleiași instituții, motivând faptul că revizuentul a fost recunoscut în calitate de bănuț.

Prin urmare, în lipsa unei decizii judecătorești, conducătorul Oficiului central de probațiune pe lângă Ministerul Justiției, Vladimir Popa, a limitat în mod discreționar dreptul la muncă al revizuentului.

Revizuentul în cererea de revizuire mai indică că Curtea Constituțională prin hotărârea respectivă a mai atenționat că prin restrângerea dreptului la muncă urmează

să se asigure caracterul proporțional și să se ofere garanții suficiente care să excludă acțiunile arbitrare sau abuzive ale angajatorului.

Curtea a declarat neconstituțională prevederea art. 53 lit. c) din Legea nr. 158-XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public motivând că articolul respectiv oferă dreptul angajatorului de a suspenda raporturile de muncă până la remiterea cauzei în instanța de judecată și în lipsa unei legături intrinseci a presupusei fapte penale comise cu funcția deținută, încălcând principiul proporționalității, măsura fiind excesivă în raport cu obiectul ce trebuie atins, fapt contrar art. 43 combinat cu art. 54 din Constituție.

În speță, prin ordinul nr. 730-p din 16 noiembrie 2013, emis de către Șeful Oficiului central de probațiune, s-a dispus suspendarea lui Ion Chitaru din funcția deținută de șef interimar al Secției de resocializare din cadrul aceleiași instituții, din motiv că revizuentul a fost recunoscut în calitate de bănuit în cauza penală nr. 2012928170.

Acest ordin a fost întocmit în temeiul art. 53 lit. c) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

Își întemeiază cererea de revizuire în baza prevederilor art. 449 alin. (1) lit. e¹) din Codul procedură civilă.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 451 CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

La caz se constată că în susținerea cererii de revizuire, Ion Chitaru, cu referire la prevederile art. 449 alin. (1) lit. e¹) CPC, a invocat hotărârea Curții Constituționale a Republicii Moldova, prin care a fost declarat neconstituțional art. 53 lit. c) din Legea nr. 158-XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

Într-adevăr, în conformitate cu prevederile art. 449 alin. e¹) CPC, revizuirea se declară în cazul în care fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată sau Curtea Supremă de Justiție a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărârea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului;

Ca urmare, în interpretarea corectă a normei enunțate este de înțeles că temeiul dat, poate constitui motiv de revizuire doar în cazul în care la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată sau Curtea Supremă de Justiție a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărârea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului, iar ulterior legea aplicată la judecarea pricinii în privința căreia a fost solicitată ridicarea excepției de neconstituționalitate a fost declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională.

În speță, însă, nu suntem în prezența situației, când la judecarea pricinii a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată sau Curtea Supremă de Justiție a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale.

La fel, Colegiul remarcă că, deși prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 6 din 03 martie 2016 a fost declarat neconstituțional articolul 53 lit. c) din Legea nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, relevant pricinii în cauză, or, ordinul nr. 730-p din 16 noiembrie 2012 cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu, contestat de Ion Chitaru, a fost adoptat în baza articolul 53 lit. c) din Legea nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, din textul Hotărârii Curții Constituționale rezultă că aceasta intră în vigoare la data adoptării.

Ca consecință, hotărârea dată nu are putere retroactivă și nu este relevantă situației apărute la 16 noiembrie 2012, odată cu adoptarea ordinul nr. 730-p din 16 noiembrie 2012 cu privire la suspendarea raporturilor de serviciu a lui Ion Chitaru, dar are putere juridică pentru viitor.

Astfel fiind, este evident că temeiul invocate în cererea de revizuire de către revizuentul Ion Chitaru nu poate fi reținute ca unul prevăzute la art. 449 lit. e¹) CPC, în baza căruia se poate solicita revizuirea hotărârii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție remarcă că admiterea cererii de revizuire, în sensul formulat, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Or, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

Cu referire la raționamentele generale expus pe marginea revizuirii, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că, unul din aspectele fundamentale a supremației legii este principiul securității raporturilor juridice, care instituie, printre altele, în cazul în care instanțele judecătorești au stabilit definitiv o chestiune, hotărârea lor nu ar trebui pusă la îndoială (a se vedea *Brumărescu versus România* [MC], nr. 28342/95, para. 61, CEDO 1999- VII, și *Roșca versus Moldova*, nr. 6267/02, para. 24, 22 martie 2005).

Relevant cazului este și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 03 martie 2009 în cazul *Eugenia și Doina Duca contra Moldovei*, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului autorității lucrului judecat, care instituie că nici o parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat. O distanțare de la principiul respectiv este justificată

doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii.

Distinct de cele menționate mai sus, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că principiul securității raporturilor juridice este un principiu fundamental în procesul civil, iar redeschiderea procedurii este justificată când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii.

În speță, instanța de revizuire nu a constatat astfel de circumstanțe, care să justifice redeschiderea procedurilor și reexaminarea legalității actelor administrative, fapt ce impune respingerea cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire declarată de Ion Chitaru împotriva încheierii Curții Supreme de Justiție din 28 mai 2014 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată intentată de Chitaru Ion împotriva Oficiului Central de Probațiune pe lângă Ministerul Justiției privind contestarea actelor administrative, repunerea în funcția publică, încasarea despăgubirilor pentru întreagă perioadă de absență forțată de la muncă și repararea prejudiciului moral.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Iurie Bejenaru

Ala Cobăneanu